

Nieuwsbrief PFR Updates 2020-15

Nummer 15, 2020

Redactie: W.M. Schrama, L. Hu, M. Jonker, M. van der Leeden en J. Tigchelaar.

INHOUDSOPGAVE

Hof

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2020:5657](#) 16-07-2020

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2020:1279](#) 15-07-2020

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2020:5487](#) 14-07-2020

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2020:5654](#) 14-07-2020

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2020:2086](#) 09-07-2020

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2020:1253](#) 08-07-2020

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2020:1750](#) 23-06-2020

Rechtbank

[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2020:6694](#) 17-07-2020

[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2020:3521](#) 06-07-2020

[Rechtbank Zeeland-West-Brabant, ECLI:NL:RBZWB:2020:2549](#) 03-06-2020

[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2020:3699](#) 03-06-2020

[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2020:3290](#) 24-03-2020

RECHTSPRAAK

Vervangende toestemming op grond van artikel 1:265h tot deelname aan het Rijksvaccinatieprogramma. Vrijheid van godsdienst moet wijken voor het belang van de kinderen tot vaccinatie, gelet op de bijzondere (medische) situatie van de minderjarigen.

De gecertificeerde instelling (GI) heeft verzocht te bepalen dat het gezag over de kinderen gedeeltelijk wordt toegekend aan de GI voor zover het de toestemming betreft voor een medische behandeling. De kinderrechter overweegt dat op grond van artikel 1:265e BW de kinderrechter van minderjarigen die onder toezicht staan en uit huis geplaatst zijn, kan bepalen dat het gezag gedeeltelijk wordt uitgeoefend door de GI die het toezicht uitoefent, voor zover dit noodzakelijk is in verband met de uitvoering van de ondertoezichtstelling op verzoek van de GI. Onder sub b van lid 1 van artikel 1:265e BW kan de kinderrechter dit doen met betrekking tot het geven van toestemming voor een medische behandeling van de minderjarigen jonger dan 12 jaar. De duur van de gedeeltelijke uitoefening van het gezag is niet langer dan die van de verleende machtiging tot uithuisplaatsing en de kinderrechter kan de duur telkens met ten hoogste een jaar verlengen. De kinderrechter overweegt dat artikel 1:265e BW in beginsel een ingrijpende maatregel is die het gezag van de betreffende ouder vergaand aantast, ook als het, zoals in deze zaak, alleen gaat om het gezag van één ouder. De gedeeltelijke gezagsuitoefening zou alleen zien op deelname van de minderjarigen aan het Rijksvaccinatieprogramma. Volgens de GI werkt de moeder op dit moment ook mee aan andere medische behandelingen die de minderjarigen nodig hebben, behalve het laten vaccineren. De kinderrechter is daarom van oordeel dat een gedeeltelijke gezagsuitoefening op grond van artikel 1:265e BW niet noodzakelijk is, maar dat dit op de grondslag van artikel 1:265h BW, door het in beginsel minder ingrijpende karakter daarvan, moet worden beoordeeld. De kinderrechter zal het verzoek dan ook aanvullend toetsen aan de grondslag van artikel 1:265h BW en het opvatten als het geven van vervangende toestemming voor het deelnemen aan het Rijksvaccinatieprogramma door de minderjarigen. De verzochte aantekening in het gezagsregister, die samenhangt met het verzoek op de voet van artikel 1:265e BW, heeft de kinderrechter dan ook afgewezen.

Op grond van artikel 1:265h BW kan de kinderrechter op verzoek van de GI vervangende

toestemming voor een medische behandeling geven bij minderjarigen jonger dan 12 jaar, indien de behandeling noodzakelijk is om ernstig gevaar voor diens gezondheid af te wenden en de ouder die het gezag uitoefent de toestemming daarvoor weigert. De kinderrechter stelt vast dat vaccineren volgens het Rijksvaccinatieprogramma onder de definitie van een medische behandeling valt. De kinderrechter gaat vervolgens in op de vraag of wordt voldaan aan het vereiste dat de inenting volgens het Rijksvaccinatieprogramma noodzakelijk zijn om een ernstig gevaar voor de gezondheid van de minderjarigen te voorkomen. De moeder heeft dit immers betwist. De kinderrechter stelt in dit kader voorop dat het Rijksvaccinatieprogramma gericht is op het voorkomen van een aantal gevaarlijke infectieziekten (bij kinderen) die dodelijk kunnen zijn of waar kinderen ernstige en blijvende gevolgen aan kunnen overhouden. Deze ziektes zijn in die zin zeker te beschouwen als een ernstig gevaar voor de gezondheid van kinderen in het geval zij deze ziektes krijgen. Vervolgens moet de vraag worden beantwoord of de vaccinaties noodzakelijk zijn om dit gevaar te voorkomen voor de kinderen. Artikel 3 lid 1 IVRK bepaalt dat voor de kinderrechter bij alle maatregelen betreffende kinderen de belangen van het kind een eerste overweging dienen te vormen en in de regel de doorslag behoren te geven. Daartoe behoort ook het hanteren van het voorzorgsbeginsel: het meenemen van mogelijke risico's bij het nemen van beslissingen over kinderen en deze risico's zo mogelijk te verkleinen. De kinderrechter is van oordeel dat met toepassing van dit beginsel, het vaccineren van de kinderen, noodzakelijk is om het (potentiële) ernstige gevaar voor hun gezondheid van het krijgen van infectieziekten te voorkomen. De ontwikkeling van de kinderen is daarnaast ook in geding. Zij zijn immers al enige tijd onder toezicht gesteld en uit huis geplaatst, maatregelen die onlangs nog zijn verlengd. Mede gelet hierop kunnen zij het zich nog minder dan andere kinderen veroorloven (verdere) ontwikkelingsachterstanden op te lopen door een ernstige infectieziekte te krijgen waartegen het Rijksvaccinatieprogramma hen beschermt. Daar komt bij dat de minderjarigen bij niet vaccineren een zwakke schakel zullen vormen in de groepsimmunitet bij infectieziekten. Indien zij daardoor wel een risico zouden vormen voor andere kinderen of leden van de pleeggezinnen, bestaat ook de kans dat er niet gewaarborgd kan worden dat de minderjarigen in de veilige omgeving waar zij nu zijn, kunnen blijven terwijl dit wel door de kinderrechter noodzakelijk wordt geacht. De minderjarigen verblijven daarbij alle drie in verschillende pleeggezinnen. Het betreft hier dus niet slechts één pleeggezin, maar meerdere pleeggezinnen waar ook meerdere kinderen uit andere gezinnen verblijven. De kinderen komen dus met veel anderen personen in contact. Hierdoor is het belang om hen te vaccineren des te groter. Om al deze redenen is de kinderrechter van oordeel dat het in dit geval noodzakelijk is dat de minderjarigen deelnemen aan het Rijksvaccinatieprogramma om een ernstig gevaar voor hen te voorkomen.

De kinderrechter komt vervolgens toe aan de afweging tussen het belang van de moeder op

haar vrijheid van godsdienst enerzijds het belang van de minderjarigen om veilig en gezond op te kunnen groeien. Hierin speelt ook een rol dat de vader, die met de moeder het gezag over de minderjarigen heeft, wel instemt met vaccinaties en ook een (eigen) belang heeft bij het gezond opgroeien van zijn kinderen. De kinderrechter oordeelt dat het door de moeder geschetste belang onvoldoende is in het licht van het belang van de minderjarigen (en dat van de vader), waarbij de kinderrechter in het bijzonder let op artikel 3 lid 1 IVRK. De belangen van de minderjarigen vormen zoals gezegd de eerste overweging en prevaleren in dit geval boven het recht van de moeder op eerbiediging van privé-, familie- en gezinsleven (art. 8 EVRM), zeker nu de moeder in het geheel niet heeft onderbouwd wat haar godsdienstige bezwaren tegen vaccinatie zijn, doch dit alleen in algemene bewoordingen heeft gesteld. De kinderrechter heeft vervangende toestemming gegeven aan de GI.

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 03-06-2020

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2020:3699

Zaaknummer: C/05/368340 / JE RK 20-432

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Verdeling huwelijksgemeenschap. Studieschuld van de man. Ouders schenken het resterende deel van de schuld aan de man. Heeft de man ter zake een vergoedingsrecht jegens de vrouw? Is de studieschuld verknocht?

Zowel de man als de vrouw zijn in hoger beroep gekomen van de echtscheidingsbeschikking waarbij de rechtbank op verzoek van partijen ook nevenvoorzieningen heeft getroffen. In hoger beroep is onder meer de verdeling van de huwelijksgemeenschap onderwerp van geschil en in dat kader de studieschuld van de man bij zijn ouders ter zake de door hem gevolgde pilotenopleiding. De vrouw is van mening dat deze studieschuld verknocht is aan de man; de schuld is voorafgaand aan het huwelijk door hem aangegaan en komt hem ten goede. De man heeft gesteld dat hij een vergoedingsrecht heeft op de vrouw van € 22.048. In 2007 hebben de ouders van de man een bedrag van € 22.048 onder uitsluiting aan de man geschonken. Volgens de man heeft hij aldus uit privévermogen een gemeenschappelijke schuld afgelost, waardoor hij een vergoedingsrecht heeft van € 22.048.

Het hof overweegt als volgt. Ingevolge artikel 1:100 BW hebben echtgenoten een gelijk aandeel in de goederen en de schulden van ontbonden huwelijksgemeenschap, zodat de ontbonden gemeenschap bij helfte dient te worden verdeeld. Een afwijking van deze regel is niet geheel uitgesloten. Zij kan evenwel slechts worden aangenomen in zeer uitzonderlijke omstandigheden, die meebrengen dat het naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar zou zijn dat de ene echtgenoot zich jegens de andere beroept op een verdeling bij helfte van de ontbonden gemeenschap (vgl. HR 30 maart 2012, ECLI:NL:HR:2012:BV1749 en HR 20 september 2013, ECLI:NL:HR:2013:CA3748). Naar het oordeel van het hof is in deze zaak geen sprake van een dergelijk uitzonderlijk geval. Het hof verenigt zich met het oordeel van de rechtbank, voor zover de rechtbank heeft overwogen dat ten aanzien van de studieschuld ad € 22.048 van de man aan zijn ouders sprake is van een gemeenschappelijke schuld. De lotsverbondenheid tussen echtgenoten die met elkaar een geregistreerd partnerschap zijn aangegaan en/of gehuwd zijn in de wettelijke gemeenschap van goederen brengt met zich dat schulden die zijn ontstaan vóór of tijdens het huwelijk in beginsel gemeenschappelijk zijn, ongeacht wie van beide echtgenoten de schuld is aangegaan.

Ieder van partijen heeft dan ook een draagplicht voor de helft ex artikel 1:100 BW, behoudens afwijking op grond van de redelijkheid en billijkheid. Het hof is echter van oordeel dat de rechtbank in dit geval ten onrechte een dergelijke afwijking heeft aangenomen. De rechtbank is tot haar oordeel gekomen op grond van de overweging dat het gaat om een studieschuld van de man, omdat zijn ouders de opleiding niet wilden betalen. Door jaren later alsnog (het resterende deel van) zijn studie te betalen, draait de vrouw op voor studiekosten die de ouders van de man eerst niet en later alsnog hebben voldaan, hetgeen naar het oordeel van de rechtbank onaanvaardbaar is. Het hof wijst erop dat de vrouw in eerste aanleg nimmer heeft gesteld en vervolgens in hoger beroep op geen enkele wijze heeft aangetoond dat de ouders van de man bij het aangaan van de lening weliswaar in staat waren de man het bedrag dat hij nodig had om zijn studie te bekostigen, te schenken, maar desondanks hebben besloten hem dit bedrag niet te geven. Integendeel, de man heeft uiteengezet dat geen sprake was van het niet willen betalen van zijn opleiding, maar dat zijn ouders teneinde hem het benodigde bedrag te kunnen lenen hun hypothecaire lening hebben moeten verhogen, hetgeen voor hen leidde tot hogere rentelasten. Daarbij komt dat de beslissing van de ouders van de man om hem het geld te lenen in plaats hem dit geld te schenken, ter vrije keuze van de ouders van de man stond. Anders dan de vrouw kennelijk meent, kunnen de bij de ouders van de man levende motieven niet ertoe leiden dat alleen de man draagplichtig zou zijn voor deze schuld. Ook onjuist is het oordeel van de rechtbank dat de vrouw door middel van de door de ouders van de man gekozen constructie zou opdraaien voor de studiekosten van de man, omdat het voorliggende feitencomplex ertoe leidt dat, nu een op de gemeenschap rustende schuld is tenietgegaan vanwege een uitsluitend aan de man toekomende schenking, de man een vordering heeft op de gemeenschap tot het bedrag van de schenking. Ook de stelling van de vrouw dat deze constructie onbillijk is, nu deze ertoe leidt dat de man de helft van de schuld op de vrouw afwentelt, terwijl de revenuen van deze dure opleiding, de ontslagvergoeding van de luchtvaartmaatschappij, alleen aan de man zouden toekomen, is tevergeefs voorgesteld. De ontslagvergoeding van de luchtvaartmaatschappij strekt immers ter vervanging van inkomen uit arbeid dat de man bij voortzetting van de dienstbetrekking bij de luchtvaartmaatschappij zou hebben genoten in de periode ná ontbinding van de huwelijksgemeenschap. Tegenover de studieschuld van de man staan echter ook de revenuen van de door de man gevolgde opleiding – zijn inkomsten als piloot –, die een groot aantal jaren (gedurende het geregistreerd partnerschap en tijdens het huwelijk) aan partijen gezamenlijk – en dus ook aan de vrouw – ten goede zijn gekomen. Dat de vrouw de man iets dient te vergoeden, dat hem is kwijtgescholden, zonder dat haar de revenuen daarvan toekomen, onderschrijft het hof dan ook niet. Al met al is het hof van oordeel dat de argumenten waarop de rechtbank haar oordeel omtrent de onaanvaardbaarheid van een gezamenlijke draagplicht van het door de ouders van de man aan hem onder uitsluiting geschonken gedeelte van de studieschuld gebaseerd heeft,

onvoldoende zijn om tot dat oordeel te komen.

De vrouw heeft het hof, voor het geval de schenking van de ouders van de man in de vorm van kwijtschelding van rente buiten de gemeenschap zou vallen en/of verknochtheid ter zake de ontslagvergoeding wordt aangenomen, verzocht alsnog te bepalen dat de studieschuld die hieraan ten grondslag ligt als bijzonder verknocht aan de man dient te worden beschouwd, althans om te bepalen dat de redelijkheid en billijkheid gebieden dat de man bij uitsluiting van de vrouw draagplichtig is voor deze schuld, een en ander met als gevolg dat de man hetgeen vanuit de gemeenschap aan zijn studieschuld is terugbetaald, te weten een bedrag van € 41.679, aan de gemeenschap dient te vergoeden. De vraag of een schuld wegens het hoogstpersoonlijk karakter daarvan, in afwijking van de hoofdregel van artikel 1:94 lid 2 BW aan een van de echtgenoten is verknocht en dus op de voet van artikel 1:94 lid 3 BW niet in de gemeenschap valt, is afhankelijk van de omstandigheden van het geval, waaronder met name de aard van die schuld zoals deze mede door de maatschappelijke opvattingen wordt bepaald (vgl. HR 15 februari 2008, ECLI:NL:HR:2008:BC0377, *NJ* 2008/275). Daarvan zal slechts in bijzondere omstandigheden sprake zijn. Het hof is van oordeel dat hetgeen de vrouw in dit verband heeft aangevoerd onvoldoende is om van dergelijke bijzondere omstandigheden te spreken. De vrouw voert aan dat de geldlening van de man bij zijn ouders een hoogstpersoonlijke lening betreft, naar achteraf bleek met onbillijke rentevoorzwaarden, waarvoor de man heeft geopteerd boven een lening bij de bank. Zonder die dure pilotenopleiding had de man geen aanspraak kunnen maken op de van de luchtvaartmaatschappij ontvangen ontslagvergoeding. De vrouw meent daarom dat indien wordt geoordeeld dat de luchtvaartmaatschappijvergoeding als bijzonder verknocht heeft te gelden, de redelijkheid en billijkheid alsdan gebieden dat de studieschuld eveneens als bijzonder verknocht wordt beschouwd, met als gevolg dat de man de betalingen die zijn verricht door de gemeenschap, aan de gemeenschap dient te vergoeden. Daargelaten dat de man gemotiveerd heeft betwist dat sprake is geweest van onbillijke rentevoorzwaarden, miskent de vrouw met haar stellingen dat de ontslagvergoeding slechts verknocht is voor zover deze ziet op te derven inkomen ná ontbinding van het huwelijk, terwijl de revenuen van de door de man gevolgde pilotenopleiding ook al gedurende het geregistreerd partnerschap en tijdens het huwelijk van partijen aan de gemeenschap, en dus wel degelijk ook aan de vrouw ten goede zijn gekomen. Het standpunt van de vrouw zou tot de niet-billijke uitkomst leiden dat de revenuen over een periode van meer dan tien jaar deel uitmaken van de gemeenschap waartoe de vrouw bij helfte is gerechtigd, terwijl de studieschuld van de man slechts door de man gedragen zou moeten worden, met als gevolg dat de man de betalingen ter aflossing van deze studieschuld die zijn verricht door de gemeenschap aan de gemeenschap zou moeten vergoeden. Het feit dat de ouders van de man een bedrag van € 22.048 onder uitsluitingsclausule aan de man hebben geschonken in de vorm van kwijtschelding van een

deel van de studieschuld, vormt evenmin een omstandigheid die tot verknochtheid van de studieschuld van de man dient te leiden. Deze kwijtschelding berust op een beslissing van de ouders van de man, die in de onderlinge verhouding tussen de man en de vrouw niet in strijd met de redelijkheid en de billijkheid wordt geacht. Overige bijzondere omstandigheden die tot verknochtheid van de studieschuld dan wel een afwijking van de regel met betrekking tot de draagplicht van schulden dienen te leiden, heeft de vrouw niet gesteld.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 23-06-2020

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2020:1750

Zaaknummer: 200.249.197/01 en 200.249.478/01

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Adoptie meerderjarig kind. Toewijzing verzoek, gelet op de bijzondere omstandigheden van het geval. Weigering zou een ongeoorloofde inmenging in het familie- en gezinsleven opleveren.

Verzoekers, zijnde de pleegouders van het meerderjarige kind, hebben een verzoekschrift bij de rechtbank ingediend dat strekt tot de adoptie van hun inmiddels meerderjarig pleegkind. De rechtbank overweegt dat het verzoek aan alle voorwaarden voldoet, maar niet aan de voorwaarde dat het kind op de eerste dag van het eerste verzoek minderjarig is. Zoals het gerechtshof Amsterdam in de beschikking van 7 januari 2020 (ECLI:NL:GHAMS:2020:67) heeft overwogen ligt de vraag ter beoordeling aan de rechtbank voor of een weigering om adoptie toe te staan in dit geval een ongeoorloofde inmenging in het gezins- of familielevens van verzoekers en/of de adoptant oplevert, als bedoeld in artikel 8 lid 1 en 2 EVRM, en of om die reden toepassing van artikel 1:228 lid 1 aanhef en onder a BW (het vereiste van minderjarigheid) achterwege dient te blijven. Hoewel adoptie door de wetgever primair werd gezien als een maatregel van kindbescherming, gaat adoptie in haar effecten verder dan voor het doel van kindbescherming vereist is. Bovendien grijpt zij in in het afstammingsrecht, in het bijzonder waar zij familierechtelijke betrekkingen tot stand brengt tussen de adoptiefouders en hun bloed- en aanverwanten enerzijds, en het adoptiekind en zijn eventuele toekomstige echtgenoot en nakomelingen anderzijds, welke betrekkingen ook na het meerderjarig worden van het kind blijven bestaan en nog kunnen ontstaan. Daarnaast worden de familierechtelijke banden met de bestaande familieleden beëindigd. Betrokkenen kunnen bij het ontstaan van de hiervoor bedoelde familierechtelijke betrekkingen ook tijdens die meerderjarigheid nog belang hebben, ook al kan de adoptie wegens de bereikte meerderjarigheid niet meer het karakter van een maatregel van kindbescherming hebben. De wet voorziet niet in een (andere) manier waarop die familiebanden na de bereikte meerderjarigheid nog zouden kunnen ontstaan.

Het hof heeft in de voornoemde uitspraak vooropgesteld dat aan artikel 8 lid 1 EVRM geen ongeclausuleerd recht op adoptie kan worden ontleend. Dat adoptie slechts mogelijk is indien wordt voldaan aan de door de nationale wet daaraan gestelde eisen, levert dus op zichzelf bezien geen ongeoorloofde inbreuk op een door artikel 8 lid 1 EVRM beschermd recht op. Aan

artikel 8 lid 1 EVRM kan wel het recht op bescherming van het gezinsleven tussen (pleeg)ouders en een door hen in hun gezin opgenomen kind worden ontleend, doch niet het recht om dat kind te adopteren zonder dat wordt voldaan aan de door de wet in artikel 1:227 en 1:228 BW aan adoptie gestelde vereisten en voorwaarden (vgl. HR 30 juni 2000, *NJ* 2001/103). Die voorwaarden zijn bovendien van openbare orde. Buiten toepassing laten van zo'n voorwaarde kan daarom slechts plaatsvinden indien bijzondere omstandigheden daartoe nopen. Gebleken is dat de adoptant in zijn eerste levensjaar bij verzoekers is komen wonen en dat verzoekers sindsdien de rol van (pleeg)ouders op zich hebben genomen. De adoptant heeft nimmer contact gehad met zijn biologische vader en gedurende zijn jeugd op sporadische basis met zijn biologische moeder. Zij hebben nimmer de rol van ouders vervuld. Verzoekers hebben hun andere drie pleegkinderen ook geadopteerd en zij, en ook de adoptant, wensen dat de adoptant eenzelfde positie krijgt in het gezin. Zij zullen immer de rol als ouders voor hem blijven vervullen.

Verzoekers hebben aangevoerd dat er sprake is van bijzondere omstandigheden waardoor zij nu pas een verzoek tot adoptie hebben ingediend. Naast dat de moeder van de adoptant geen toestemming zou verlenen voor een adoptie tijdens zijn minderjarigheid maakte de persoonlijke problematiek van de adoptant en zijn verschillende verblijfplaatsen in jeugdzorginstellingen een dergelijk verzoek niet mogelijk. Nadat de adoptant meerderjarig was geworden dachten verzoekers dat adoptie niet meer mogelijk was.

De rechtbank is van oordeel dat aan de zijde van verzoekers in de periode van 2009 en 2020, de periode nadat de adoptant meerderjarig is geworden tot heden, sprake is geweest van bijzondere omstandigheden, waardoor het buiten toepassing laten van de in artikel 1:228 lid 1 aanhef en onder a BW neergelegde voorwaarde van minderjarigheid is gerechtvaardigd. Het bestaande familie- en gezinsleven tussen verzoekers en de adoptant is gedurende de minderjarigheid en op zeer jonge leeftijd van de adoptant ontstaan. Om voor de rechtbank begrijpelijke en ook te respecteren redenen is gedurende de minderjarigheid van de adoptant geen verzoek tot adoptie door verzoekers gedaan. Op het moment van indiening van het eerste verzoek waren voor de adoptant en verzoekers de belemmeringen, die tot dan aan een verzoek tot adoptie in de weg hadden gestaan, niet langer aan de orde.

De rechtbank overweegt hiertoe dat verzoekers aannemelijk hebben gemaakt dat zij in de veronderstelling waren dat adoptie van de adoptant na het bereiken van de meerderjarige leeftijd niet meer mogelijk was. De rechtbank acht voorts de door verzoekers aangevoerde omstandigheden van dermate ingrijpende aard, dat deze zijn aan te merken als bijzondere omstandigheden, waardoor van hen niet kon worden gevergd dat zij het verzoek tot adoptie van de adoptant eerder bij de rechtbank zouden hebben ingediend. Onder deze omstandigheden is de rechtbank van oordeel dat een weigering om adoptie van de adoptant

door verzoekers toe te staan, een ongeoorloofde inmenging in het recht op familie- en gezinsleven van de adoptant en verzoekers, als bedoeld in artikel 8 lid 2 EVRM, oplevert. Hoewel adoptie in dit geval niet meer het karakter heeft van een maatregel van kinderscherming, is de rechtbank gelet op het voorgaande van oordeel dat de adoptant een zwaarwegend belang heeft bij het vestigen van een familierechtelijke betrekking met verzoekers, alsmede bij de juridische bevestiging van de emotionele band die hij met verzoekers heeft en van het gevoel dat hij en verzoekers tot één gezin en familie behoren. Het verzoek is dan ook toegewezen.

Instantie: Rechtbank Zeeland-West-Brabant

Datum uitspraak: 03-06-2020

ECLI: ECLI:NL:RBZWB:2020:2549

Zaaknummer: C/02/371902 FARK 20-2342

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Gezamenlijk gezag of toch eenhoofdig gezag? Partijen hebben niet de vrije keuze om te bepalen dat de moeder weer alleen het ouderlijk gezag over het kind van partijen zal uitoefenen. Na toetsing kent het hof het eenhoofdig gezag aan de moeder toe en stelt een informatieregeling ten behoeve van de vader vast.

Partijen hebben een affectieve relatie gehad. Daaruit is in 2018 een kind geboren. De minderjarige verblijft bij de moeder. De vader heeft het kind erkend.

In eerste aanleg zijn partijen op verzoek van de vader met het gezamenlijk gezag belast en is een voorlopige contactregeling bepaald.

De moeder verzoekt in hoger beroep haar alleen met het gezag te belasten. De vader stemt daarmee in. Het hof overweegt dat partijen evenwel niet de vrije keuze hebben om te bepalen dat de moeder weer alleen het ouderlijk gezag over de minderjarige zal uitoefenen. De wettelijke regeling van het ouderlijk gezag is immers gericht op rechtsgevolgen die niet ter vrije bepaling van de ouders staan. Het hof kan daarom niet zonder meer de wensen van de ouders volgen maar dient het verzoek te toetsen aan het hiervoor genoemde artikel 1:253c BW.

In verband met de vraag of het gezamenlijk gezag al dan niet gehandhaafd moet blijven overweegt het hof het volgende. Partijen hebben aangegeven dat de verhoudingen tussen hen inmiddels nog verder verstoord zijn geraakt en dat er meermalen – vaak bij de overdracht van de minderjarige – escalaties hebben plaatsgevonden. De ouders vertrouwen elkaar niet en beschuldigen elkaar over en weer dat de ander zich steeds misdraagt. Sinds de escalaties tussen partijen in september 2019 is er geen contact meer tussen de ouders geweest. De vader heeft in zijn brief van 18 mei 2020 laten weten dat hij de ruzies en spanningen niet langer aankan. Ook geeft de vader aan dat de minderjarige getuige is geweest van de ruzies tussen de ouders en dat hij dit slecht vindt voor de minderjarige. Niet helpend is ook het feit dat de vader geen gezamenlijk gezag meer wil uitoefenen en zich heeft teruggetrokken uit het leven van de minderjarige. Hij heeft ook geen omgang meer met de minderjarige. De vader ziet – zoals blijkt uit de inhoud van zijn brief van 18 mei 2020 – voor zichzelf nu geen rol in het leven van de minderjarige, laat staan als ouder met gezag. Dat belemmert communicatie en

overleg tussen de ouders. Het gebrek aan contact of omgang leidt er bovendien toe dat de vader onvoldoende op de hoogte is van de ontwikkelingen in het leven van de minderjarige, wat het samen met de moeder nemen van belangrijke beslissingen voor de minderjarige nog verder bemoeilijkt.

Daar waar de ouders bij de rechtbank nog bereid leken elkaar tegemoet te komen, is inmiddels gebleken dat de onderlinge verhouding nog verder is verslechterd en dat er geen bereidheid meer bestaat om hulp te aanvaarden. In die situatie, en met inachtneming van hetgeen hiervoor is overwogen, is er naar het oordeel van het hof geen basis voor gezamenlijk gezag. Het hof vindt het daarom in het belang van de minderjarige noodzakelijk dat het verzoek van de vader om gezamenlijk met de moeder met het gezag belast te worden alsnog wordt afgewezen. In zoverre zal het hof de bestreden beschikking vernietigen.

Als verzocht door de vader stelt het hof ten behoeve van hem een informatieregeling vast.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 14-07-2020

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2020:5654

Zaaknummer: 200.268.908/01

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Ontbinding geregistreerd partnerschap. Ouderschapsplan. In hoger beroep wordt verzocht om vergoeding van verblijfsoverstijgende kosten en terugbetaling van een bedrag aan kinderalimentatie, zoals die bij voorlopige voorziening was bepaald. Verder wordt verzocht een verbod op te leggen om in de buurt van de kinderen te roken. Het hof oordeelt dat voor al deze verzoeken in een hoger beroep van de ontbindingsbeslissing van het geregistreerd partnerschap met nevenvoorzieningen geen plaats is.

Appellante en verweerster hebben van 2009 tot eind 2019 een geregistreerd partnerschap gehad. Zij hebben twee kinderen en oefenen over hen het gezamenlijk gezag uit. In het kader van een voorlopige-voorzieningenprocedure is bepaald dat de kinderen om de week bij de ene en de andere ouder verblijven. Verder is toen bepaald dat appellante aan verweerster € 110 kinderalimentatie betaalt.

Bij de bestreden beschikking is de ontbinding van het geregistreerd partnerschap uitgesproken. Het ouderschapsplan is aan de beschikking gehecht en maakt daarvan deel uit. Het hoofdverblijf van de ene minderjarige is bij appellante en van de andere minderjarige bij verweerster en ieder draagt de eigen, ook de verblijfsoverstijgende, kosten voor de minderjarige die bij haar woont.

Appellante is in hoger beroep gekomen en verzoekt terugbetaling van ongeveer € 950 aan te veel betaalde kinderalimentatie en betaling van een bedrag van iets meer dan € 9.000 aan verblijfsoverstijgende kosten van verweerster. Verder verzoekt zij aan verweerster een verbod op te leggen om in de buurt van de kinderen te roken, omdat ondanks het dringende verzoek van appellante verweerster dat toch doet.

Het hof heeft de appellante verzocht duidelijk te maken op welke juridische grondslagen de verzoeken zijn gebaseerd. Daarop is geen antwoord gekomen.

Ten aanzien van de verzoeken tot terugbetaling van de bedragen oordeelt het hof dat er voor

het verzoek van appellante geen grondslag bestaat nu de rechtbank een regeling heeft getroffen met betrekking tot de kinderalimentatie. Het wettelijke uitgangspunt van kinderalimentatie is behoefte en draagkracht. Als appellante van mening is dat verweester haar verplichtingen met betrekking tot het levensonderhoud van de kinderen niet is nagekomen gedurende de procedure in eerste aanleg, is het appel tegen de beschikking in de bodemzaak niet de geëigende weg om gepretendeerde vordering alsnog te incasseren. Het had op de weg van appellante gelegen om tijdens de procedure in eerste aanleg een wijziging te vragen indien in haar visie de beschikking voorlopige voorzieningen niet meer voldeed aan de wettelijke maatstaven.

Ten aanzien van het gevraagde rookverbod oordeelt het hof dat het in beginsel aan de ouders is om invulling te geven aan de wijze waarop zij hun kinderen wensen op te voeden en hoe zij zich jegens hun kinderen wensen te gedragen. Ingrijpen in het familieleven is slechts gerechtvaardigd indien er een gevaarstelling is voor de kinderen. Het hof is van oordeel dat de onderhavige procedure zich niet leent om een oordeel te geven over de vraag of verweester al dan niet in aanwezigheid van de kinderen mag roken.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 15-07-2020

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2020:1279

Zaaknummer: 200.267.907

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Verlenging uithuisplaatsing op 20 maart 2020 voor de duur van drie maanden zonder dat belanghebbenden gehoord zijn, ook niet via een elektronisch communicatiemiddel. Schending van het beginsel van hoor en wederhoor. Daaraan worden in dit geval geen gevolgen verbonden. Daarbij spelen de coronarichtlijnen een rol.

De moeder komt onder meer op tegen het feit dat de kinderrechter bij de bestreden beschikking van 20 maart 2020 op het veel te laat ingediende verlengingsverzoek van de gecertificeerde instelling (GI) heeft beslist zonder daarbij een mondelinge behandeling te bepalen en zonder daarbij partijen en de GI te horen.

De kinderrechter heeft in de beschikking van 20 maart 2020 het volgende overwogen.

‘Na afweging heeft de kinderrechter besloten dat de mondelinge behandeling van de zaak niet zal plaatsvinden in verband met het feit dat de rechtbank is gesloten ten gevolge van het coronavirus.

De kinderrechter zal het verzoek toewijzen voor de duur van drie maanden. Op basis van het voorgaande is het noodzakelijk dat de machtiging tot uithuisplaatsing van de minderjarige wordt verlengd voor de duur van drie maanden.’

Niet ter discussie staat dat er ten tijde van de periode gelegen tussen de indiening van het verzoekschrift van de GI (te weten op 19 maart 2020) en het moment waarop op dat verzoek is beslist (te weten de beschikking van de kinderrechter van 20 maart 2020) sprake was van een noodsituatie door de uitbraak van het coronavirus.

In verband met de uitbraak van het coronavirus zijn, in navolging van de maatregelen die de Rijksoverheid heeft afgekondigd, door de Rechtspraak met ingang van 17 maart 2020, en in eerste instantie tot 6 april 2020, vergaande maatregelen afgekondigd die ook zijn neergelegd in (tijdelijke) (nood)regelgeving.

Zo is in artikel 3 van de Tijdelijke wet COVID-19 Justitie en Veiligheid, die in werking is getreden op 24 april 2020 en wat betreft artikel 3 terugwerkende kracht heeft tot en met 16 maart 2020, bepaald dat beschikkingen in zaken van verlenging van de machtiging tot

uithuisplaatsing aanstonds kunnen worden gegeven, indien mondelinge behandeling ook met toepassing van een tweezijdig elektronisch communicatiemiddel onmogelijk blijkt. Een verlenging is in dat geval mogelijk voor de duur van maximaal drie maanden.

In dit geval heeft de kinderrechter de moeder (en overige belanghebbenden) niet met toepassing van een tweezijdig elektronisch communicatiemiddel gehoord. Nu de beschikking dateert van 20 maart 2020 en de machtiging tot uithuisplaatsing nog liep tot 3 april 2020 valt echter niet zonder meer in te zien, waarom het horen via een tweezijdig elektronisch communicatiemiddel in de tussenliggende periode onmogelijk was. Uit de motivering van de kinderrechter blijkt daarover niets. Dit klemmt te meer, nu de advocaat van de moeder heeft verklaard een dag voor de bestreden beschikking in een andere zaak bij een andere rechtbank wel telefonisch te zijn gehoord.

Het hof constateert dan ook met de moeder dat het beginsel van hoor en wederhoor is geschonden, nu de moeder niet in de gelegenheid is geweest om op het verzoek van de GI te reageren. Het hof is echter van oordeel dat hieraan geen gevolgen hoeven te worden verbonden. Het hof neemt daarbij in aanmerking dat de kinderrechter in de crisissituatie van dat moment (en overigens ook in lijn met de bij het hof ambtshalve bekende instructies van het landelijke crisismanagementteam) de termijn van de machtiging tot uithuisplaatsing voor een relatief korte periode van drie maanden heeft verlengd. In dit hoger beroep is de moeder (evenals de overige belanghebbenden) bovendien alsnog voldoende in de gelegenheid gesteld om haar standpunt toe te lichten. Onder die omstandigheden voert een vernietiging van de bestreden beschikking enkel wegens deze schending van het beginsel van hoor en wederhoor naar het oordeel van het hof te ver.

Opmerking: zie ook Hof Arnhem-Leeuwarden 7 juli 2020, ECLI:NL:GHARL:2020:5401.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 16-07-2020

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2020:5657

Zaaknummer: 200.276.398/01

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Vervangende toestemming voor een vakantie naar Italië met twee minderjarige kinderen geweigerd. Italië heeft code geel in verband met COVID-19. Dan zijn er veiligheidsrisico's. In combinatie met de verminderde gezondheid van een van beide minderjarigen, die daarom tot een kwetsbare groep behoort, wordt de vervangende toestemming integraal, dus voor beide minderjarigen, geweigerd.

De moeder en de vader zijn gehuwd geweest van 2008 tot 2016. Zij zijn de ouders van twee minderjarige kinderen, geboren in 2008 respectievelijk 2011. De ouders oefenen het gezamenlijk gezag over beide minderjarigen uit. De jongste minderjarige heeft zijn hoofdverblijfplaats bij de moeder, de oudste haar hoofdverblijfplaats bij de vader.

De vader heeft in het kader van artikel 1:253a BW verzocht hem toestemming te verlenen, welke de toestemming van de moeder vervangt, om met beide minderjarigen naar Umbrië, Italië, te reizen via Duitsland en Zwitserland van 19 juli 2020 tot en met 5 augustus 2020, voor zover mogelijk met uitvoerbaarverklaring bij voorraad en met veroordeling van de moeder in de proceskosten.

De rechtbank overweegt als volgt.

Vast staat dat de moeder haar toestemming niet heeft gegeven, zodat de rechtbank dient te beoordelen of zij in haar plaats toestemming zal verlenen. Hiertoe overweegt de rechtbank verder als volgt. De omstandigheid dat de vader over de vakantiebestemming geen overleg heeft gepleegd, siert hem niet. Dit is, gelet op het hiervoor vermelde toetsingskader, echter onvoldoende om hem nu de verzochte vervangende toestemming te weigeren.

Ten tijde van de mondelinge behandeling en deze uitspraak geldt voor reizen naar Duitsland, Zwitserland en de gewenste eindbestemming in Umbrië, Italië, code 'geel'. Dat betekent dat reizen naar die landen is toegestaan, maar dat wel sprake is van veiligheidsrisico's. Bij deze stand van zaken is ook de omstandigheid dat sprake is van code 'geel' onvoldoende om geen toestemming te verlenen. Immers, het reizen is toegestaan en er zijn vele Nederlanders die ervoor kiezen in deze omstandigheden naar zo'n land met vakantie te gaan en niet in

Nederland te blijven.

Echter, in het onderhavige geval is het de vraag of sprake is van een extra zwaarwegend bezwaar, gelegen in de gezondheid van de jongste minderjarige, om de toestemming niet te verlenen. Dat deze jongen destijds met een ontwikkelingsachterstand is geboren, brengt niet zonder meer met zich dat geen toestemming voor de vakantie zou moeten worden verleend. Relevant is immers hoe de fysieke (en mentale) situatie van de zoon op dit moment is. Tussen partijen staat vast dat hij cognitieve en motorische beperkingen heeft. Verder is tussen partijen niet in geschil dat hij overgewicht heeft en dat hij in vergelijking met andere kinderen van zijn leeftijd een minder goede conditie heeft. Hij kan wel fietsen en dergelijke maar houdt dat minder lang vol. Dat hij, zoals de moeder stelt, het hele jaar door verkouden is, kan de rechtbank niet vaststellen. De vader heeft dit betwist en de moeder heeft dit, tegenover zijn betwisting, niet onderbouwd.

De omstandigheden dat de zoon overgewicht heeft alsook dat hij geen normale conditie heeft, brengen mee dat hij, zoals de moeder stelt, in een risicogroep valt voor COVID-19. In combinatie met de code 'geel' zoals deze op dit moment geldt voor Duitsland, Zwitserland en Italië, waarbij reizen weliswaar is toegestaan maar sprake is van veiligheidsrisico's, acht de rechtbank een vakantie naar Italië op dit moment niet in het belang van de minderjarige. Deze reis geeft onnodig risico's. De situatie die door de reis ontstaat is voor hem en zijn gezondheid te onzeker.

Nu het partijdebat zich uitsluitend heeft gericht op de vraag of toestemming kan worden verleend voor een vakantie naar Italië met beide kinderen en de rechtbank een vakantie naar Italië op dit moment niet in het belang van de zoon acht, zal de rechtbank het verzoek van de vader integraal afwijzen. De moeder wordt niet in de proceskosten veroordeeld. Deze kosten worden gecompenseerd.

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 17-07-2020

ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2020:6694

Zaaknummer: C/09/595193 / FA RK 20-4110

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Ondertoezichtstelling. De niet met het gezag belaste vader is in dit geval belanghebbende bij de ondertoezichtstelling. De ontwikkelingsdreiging van het kind bestaat namelijk in het ontbreken van en afhouden van ieder contact tussen de minderjarige en de vader. Ondertoezichtstelling wordt gehandhaafd.

Uit de inmiddels verbroken relatie tussen de vader en de moeder is de minderjarige geboren. De moeder oefent het gezag uit over de minderjarige, de vader heeft de minderjarige erkend.

De moeder is in hoger beroep gekomen van de beschikking waarbij de ondertoezichtstelling over de minderjarige is uitgesproken. Zij verzoekt het verzoek tot ondertoezichtstelling alsnog af te wijzen.

Vader belanghebbende?

Tussen partijen is in geschil of de vader, die geen gezag heeft over de minderjarige, als belanghebbende moet worden aangemerkt in deze procedure. Het hof overweegt daarover als volgt, onder verwijzing naar HR 30 maart 2018, ECLI:NL:HR:2018:463.

Gelet op deze jurisprudentie, diende en dient de vader, naar het oordeel van het hof, in het kader van de ondertoezichtstelling als belanghebbende te worden aangemerkt. Vast staat dat de Raad voor de Kinderbescherming de ondertoezichtstelling van de minderjarige vooral heeft verzocht omdat de minderjarige zijn vader niet kent en geen (onbelast) contact met hem kan aangaan, waardoor hij ernstig in zijn ontwikkeling wordt bedreigd. Het doel van de ondertoezichtstelling is vooral dat de minderjarige over zijn vader wordt geïnformeerd en dat het contact tussen de minderjarige en de vader wordt hersteld. Daarmee is de ondertoezichtstelling in feite gericht op de effectuering van een of meer door artikel 8 EVRM beschermde rechten van de vader. De ondertoezichtstelling raakt daarmee naar het oordeel van het hof rechtstreeks de bescherming van de door artikel 8 EVRM beschermende rechten van de vader, zodat hij er aanspraak op kan maken dat hij in voldoende mate betrokken wordt in de onderhavige procedure die kan leiden tot een inmenging in deze rechten. Dat kan naar het oordeel van het hof, in de omstandigheden van dit geval, het beste worden gerealiseerd

door de vader in deze procedure aan te merken als belanghebbende.

Ondertoezichtstelling

Evenals de rechtbank en op dezelfde gronden als de rechtbank, die het hof overneemt en tot de zijne maakt, is het hof van oordeel dat voldaan is aan de wettelijke vereisten van artikel 1:255 lid 1 BW. De minderjarige wordt naar het oordeel van het hof ernstig in zijn ontwikkeling bedreigd. Al geruime tijd speelt de vader geen enkele rol in het leven van de minderjarige. De minderjarige weet nauwelijks van de vader af en heeft geen contact en omgang met hem. De moeder heeft als gevolg van de heftige relatie met de vader te kampen met psychische problematiek en trauma's. Zij heeft daarvoor een langdurig therapietraject gevolgd en krijgt nog steeds de nodige hulpverlening. De moeder heeft het vertrouwen in de vader volledig verloren, waardoor er bij de moeder nog steeds geen ruimte bestaat om de minderjarige onbelast contact en omgang met de vader te laten hebben. Hoewel de minderjarige geen kindsignalen laat zien, zijn de zorgen wel van dien aard dat sprake is van een ernstige ontwikkelingsbedreiging van de minderjarige.

Het hof acht het zorgelijk dat er nog geen concrete stappen zijn gezet om tot statusvoorlichting over te gaan en dat er geen concreet plan ten aanzien van het contactherstel tussen de minderjarige en de vader is, terwijl de minderjarige al wel een aantal keren naar de vader heeft gevraagd. Het introduceren van de vader bij de minderjarige en het contactherstel tussen de minderjarige en de vader, is, zo het hof begrijpt, op dit moment niet uitsluitend afhankelijk van wat de minderjarige aangeeft, maar met name van het verder psychisch herstel van de moeder, waarvan de duur onduidelijk is. Het belang van de minderjarige dient echter leidend te zijn. De minderjarige heeft het recht om zijn vader te leren kennen en om contact en omgang met hem te hebben. Gelet hierop en gelet op het tijdsverloop, acht het hof het in het belang van de minderjarige dat op korte termijn concrete stappen worden gezet.

Het hof zal de bestreden beschikking derhalve bekrachtigen.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 08-07-2020

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2020:1253

Zaaknummer: 200.278.265

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Omgang met ex-stiefvader, artikel 1:377a BW. Hof vernietigt de door de rechtbank vastgestelde omgangsregeling met de ex-stiefvader. Hof ontzegt de omgang niet.

De minderjarige is in 2010 geboren uit de inmiddels verbroken relatie met de biologische vader die het kind heeft erkend. De ouders oefenen het gezamenlijk gezag uit over het kind. Nadien is de moeder getrouwd met de thans ex-stiefvader. Dat huwelijk is in 2018 ontbonden. Uit dat huwelijk is ook een kind geboren. Met dit jongetje heeft de vader, tevens ex-stiefvader, omgang. Daarover gaat de procedure niet.

De rechtbank heeft een omgangsregeling vastgesteld tussen de in 2010 geboren minderjarige en de ex-stiefvader. Met deze beslissing kunnen de ouders zich niet verenigen. Primair voeren de ouders aan dat tussen de ex-stiefvader en de minderjarige geen nauwe persoonlijke betrekking bestaat. Verder vinden zij dat er voorshands geen omgang zou moeten plaatsvinden. Er is ook geen structureel contact tussen de ex-stiefvader en de minderjarige.

Het hof overweegt als volgt.

De grief van appellanten dat de rechtbank de ex-stiefvader niet-ontvankelijk had moeten verklaren omdat er geen sprake zou zijn van een nauwe persoonlijke betrekking in de zin van artikel 1:377a BW, slaagt niet. Het staat vast dat de minderjarige en de ex-stiefvader gedurende een periode van ruim zes jaar in gezinsverband hebben samengewoond. Uit het verslag van Veilig Thuis van 31 maart 2017, dat als productie is overgelegd bij het verzoekschrift in eerste aanleg, blijkt dat de minderjarige toen met de ex-stiefvader een hechtere band had dan met haar biologische vader. Dat er daarna minder contact is geweest, betekent niet dat er geen sprake zou zijn van een nauwe persoonlijke betrekking. De ex-stiefvader was daarom wel ontvankelijk in zijn verzoek.

Het hof zal echter de bestreden beschikking vernietigen en wel hierom. De ex-stiefvader heeft er kennelijk bewust voor gekozen om in hoger beroep geen verweer te voeren en evenmin bij de mondelinge behandeling te verschijnen. Door de moeder is uiteengezet hoe de situatie op dit moment is en dat zowel de minderjarige als de ex-stiefvader als de ouders er vrede mee

hebben dat er slechts incidenteel contact is tussen de minderjarige en de ex-stiefvader en dat de door de rechtbank vastgestelde regeling niet wordt uitgevoerd. Het hof heeft geen reden om te twijfelen aan die uiteenzetting.

Het hof ziet geen ruimte voor een ongeclausuleerde omgangsregeling zoals door de rechtbank is bepaald. Het hof acht het dan ook in het belang van de minderjarige om de beschikking van de rechtbank te vernietigen en het verzoek tot het vaststellen van een contactregeling alsnog af te wijzen.

Het hof acht het daarbij echter ook van belang om te benadrukken dat vernietiging van de bestreden beschikking niet betekent dat sprake is van enige ontzeggingsgrond zoals bedoeld in artikel 1:377a lid 3 BW. Bepalen dat ook een andere regeling dan die door de rechtbank is vastgesteld in strijd zou zijn met de zwaarwegende belangen van de minderjarige, zoals door de ouders in hoger beroep verzocht, acht het hof te ver gaan. Het hof gaat ervan uit dat de huidige incidentele contacten op zijn minst zullen worden voortgezet en dat partijen in het belang van de minderjarige de ruimte zullen zoeken om deze contacten op een natuurlijke wijze te laten groeien en indien nodig bereid zijn stappen te zetten om dat mogelijk te maken.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 09-07-2020

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2020:2086

Zaaknummer: 200.263.229_01 en 200.263.229_02

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Kinderalimentatie; draagkracht van de vrouw bij wie de minderjarige woont. Vrouw legt (wederom) onvoldoende relevante financiële gegevens over. Dat komt voor haar rekening en risico. Zij wordt in de kosten van de procedure veroordeeld.

Partijen zijn op 5 november 1999 met elkaar gehuwd. Het huwelijk van partijen is op 15 mei 2012 ontbonden door inschrijving van de echtscheidingsbeschikking van 2 mei 2012 in de registers van de burgerlijke stand.

De man en de vrouw zijn de ouders van een in 2007 geboren kind, over wie partijen gezamenlijk het gezag uitoefenen. De minderjarige woont sinds 20 maart 2017 bij de vrouw.

Bij de bestreden beschikking heeft de rechtbank bepaald dat de man € 334 moet bijdragen in de kosten van verzorging en opvoeding van de minderjarige. De vrouw is het hiermee niet eens. Zij wenst een hogere bijdrage, omdat zijzelf minder dan de rechtbank heeft geoordeeld in staat is bij te dragen in die kosten. Verder wil zij een eerdere ingangsdatum voor de kinderalimentatie.

Wat de draagkracht van de man en de vrouw betreft overweegt het hof als volgt.

Bij het bepalen van het aandeel van de man en de vrouw in de behoefte van [het kind] dient de draagkracht van alle onderhoudsplichtigen en de verhouding waarin een ieder tot het kind staat in de beoordeling te worden betrokken.

De vrouw stelt dat zij niet in staat is in die mate bij te dragen in de kosten van verzorging en opvoeding van [het kind] zoals de rechtbank heeft berekend omdat zij minder inkomsten genereert dan de rechtbank bij de bepaling van haar draagkracht in aanmerking heeft genomen.

Het hof stelt voorop dat, indien een onderhoudsplichtige zich erop beroept dat haar de draagkracht ontbreekt bij te dragen in de kosten van verzorging en opvoeding van haar kind, zij inzage dient te geven in haar financiële situatie, zodat haar draagkracht kan worden beoordeeld aan de hand van de door haar verstrekte gegevens. Het hof is van oordeel dat de

vrouw hiertoe onvoldoende relevante financiële gegevens heeft verstrekt. De vrouw heeft immers nagelaten recente financiële gegevens te overleggen, zoals – mede gelet op de door de rechtbank gehanteerde ingangsdatum – de relevante jaarstukken van het jaar 2019 en voorlopige cijfers dan wel enige vorm van prognose over het jaar 2020 van de onderneming die zij voert. Hiervoor bestond alle aanleiding nu de man heeft aangevoerd dat het evident onmogelijk is dat de vrouw van het inkomen dat uit de door de vrouw overgelegde stukken blijkt heeft geleefd, zij inzage dient te verschaffen waar haar inkomen uit bestond/bestaat en dat de vrouw zelf in het hogerberoepschrift heeft aangekondigd dat zij haar huidige inkomensgegevens over 2019 nog zal overleggen. Dit ligt naar het oordeel van het hof ook op haar weg aangezien de vrouw haar stelling, dat zij minder kan bijdragen in de kosten van verzorging en opvoeding van [het kind], mede baseert op haar standpunt dat de rechtbank bij de berekening van haar netto besteedbaar inkomen is uitgegaan van een te hoog brutojaarinkomen van € 18.000 per jaar, en daarom rekening heeft gehouden met een te hoge draagkracht aan haar zijde.

Bovendien heeft de advocaat van de vrouw blijkens het proces-verbaal in eerste aanleg aangevoerd dat de vrouw nu een bestendig inkomen heeft van ongeveer € 8.000 per zes maanden, terwijl uit de door de vrouw overgelegde kolommenbalans tot en met juni 2019 van haar onderneming een resultaat blijkt van € 2.046,92. Dit inkomen komt niet overeenkomt met het door de advocaat van de vrouw genoemde bestendige inkomen.

Bij gebreke van recente en deugdelijke informatie omtrent de financiële situatie van de vrouw over de jaren 2019 en 2020, is het hof niet in staat gesteld te beoordelen wat de hoogte van haar in aanmerking te nemen inkomen is en evenmin of bij haar de draagkracht ontbreekt om haar bij de bestreden beschikking vastgestelde onderhoudsbijdrage van € 220 per maand voor het kind te voldoen. Dit komt geheel voor rekening en risico van de vrouw.

Het hof ziet aanleiding, zoals verzocht door de man, de vrouw in de kosten van de procedure te veroordelen. Zij heeft ook in hoger beroep het door haar verzochte bedrag aan kinderalimentatie onvoldoende gemotiveerd.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 14-07-2020

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2020:5487

Zaaknummer: 200.271.309

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Verdeling huwelijksgoederengemeenschap, waaronder een gouden handdruk-opbouwrekening. Daarop is de tijdens het huwelijk door de vrouw verkregen ontslagvergoeding gestort. Die had moeten worden gebruikt ter aanvulling van het nadien genoten lagere inkomen door de vrouw. Dat is niet gebeurd. Ontslagvergoeding is daarom in de gemeenschap gevallen en dient bij helfte te worden verdeeld.

Vast staat dat de arbeidsovereenkomst van de vrouw en haar toenmalige werkgever met wederzijds goedvinden per 1 september 2013 is beëindigd. De vrouw heeft blijkens artikel 2.1. van de vaststellingsovereenkomst een vergoeding van € 33.905,79 ter vervanging van te derven inkomsten dan wel ter aanvulling op een lager te verdienen salaris elders ontvangen. De vergoeding is gestort op de gouden handdruk-opbouwrekening.

De man heeft gesteld dat het saldo op deze bankrekening volledig in de huwelijksgoederengemeenschap van partijen valt. Hij acht deze vergoeding niet verknocht aan de vrouw. Hij voert daartoe aan dat de vrouw in de jaren na het beëindigen van de arbeidsovereenkomst een aanzienlijk lager inkomen heeft genoten. Het is dan ook redelijk om ervan uit te gaan dat de ontslagvergoeding bedoeld is als inkomenssuppletie voor de periode van 2014 tot de datum van de ontbinding van de huwelijksgoederengemeenschap.

Hij heeft dan ook verzocht de rekening aan de vrouw toe te delen, onder vergoeding van de helft van het saldo per de peildatum aan de man.

De vrouw heeft gesteld dat voor de beantwoording van de vraag of de aanspraak op een ontslagvergoeding in de huwelijksgoederengemeenschap valt onderscheid moet worden gemaakt tussen de periode voor en de periode na ontbinding van de huwelijksgoederengemeenschap. Zij is dan ook van mening dat de ontslagvergoeding (bedoeld ter compensatie van toekomstig inkomensverlies) dient te worden verdeeld over de jaren tot aan de pensioengerechtigde leeftijd van de vrouw (24 november 2043). De periode van ontvangst ontslagvergoeding tot de pensioengerechtigde leeftijd van de vrouw bedraagt 363 maanden. Per maand zou de ontslagvergoeding dan ook € 100,89 zijn. De periode van

ontvangst ontslagvergoeding en de datum van ontbinding van de huwelijksgoederengemeenschap is 74 maanden. In de huwelijksgoederengemeenschap van partijen valt dan ook een bedrag van € 7.465,86 (€ 100,89 x 74). Dit bedrag dient in de verdeling betrokken te worden. Het overige bedrag (€ 29.155,98) is aan haar verknocht, aldus de vrouw. Ter onderbouwing van dit standpunt heeft zij (onder andere) verwezen naar de uitspraken van de Hoge Raad van 17 oktober 2008 (ECLI:NL:HR:2008:BE9080) en van 23 februari 2018 (ECLI:NL:HR:2018:270).

De rechtbank oordeelt als volgt. Volgens vaste rechtspraak hangt het antwoord op de vragen of een goed op de voet van artikel 1:94 lid 3 BW op enigerlei bijzondere wijze aan een der echtgenoten is verknocht en, zo ja, in hoeverre die verknochtheid zich ertegen verzet dat het goed in de gemeenschap valt, af van de aard van dat goed, zoals deze aard mede door de maatschappelijke opvattingen wordt bepaald. Volgens vaste rechtspraak van de Hoge Raad valt een ontslagvergoeding die strekt tot vervanging van inkomen uit arbeid dat de echtgenoot bij voortzetting van de dienstbetrekking zou hebben genoten, niet in de gemeenschap voor zover deze ziet op de periode na ontbinding van de huwelijksgemeenschap (HR 23 februari 2018, ECLI:NL:HR:2018:270).

De rechtbank stelt allereerst vast dat de door de vrouw ontvangen ontslagvergoeding strekt ter vervanging van te derven inkomsten dan wel ter aanvulling op een lager te verdienen salaris elders ontvangen.

De rechtbank stelt voorts vast dat in geschil is de vraag welk deel van de ontslagvergoeding c.q. het saldo op de gouden handdruk-opbouwrekening ziet op de huwelijkse periode en daardoor in de huwelijksgoederengemeenschap valt en welk deel ziet op de periode na ontbinding van de huwelijksgemeenschap, waardoor dit deel verknocht is aan de vrouw. De rechtbank overweegt hieromtrent als volgt.

Niet ter discussie staat dat de vrouw – na de beëindiging van de arbeidsovereenkomst in 2013 tot heden – een veel lager inkomen heeft gehad. De man heeft dit inkomensverlies opgevangen en de vrouw heeft de ontslagvergoeding op de gouden handdruk-opbouwrekening gestort en niet hoeven gebruiken. Echter, omdat het gaat om de strekking van de ontslagvergoeding, is het niet van belang in hoeverre de vrouw deze ontslagvergoeding daadwerkelijk heeft gebruikt. De omstandigheid dat de vrouw tot op heden nog geen beroep heeft hoeven doen op de ontslagvergoeding komt dus geen betekenis toe (HR 24 juni 2016, ECLI:NL:HR:2016:1293).

De rechtbank is allereerst van oordeel dat niet is gebleken dat het doel van deze ontslagvergoeding is om, zoals de vrouw stelt, ‘uitgesmeerd’ te worden tot de

pensioengerechtigde leeftijd en aldus over 363 maanden verdeeld dient te worden. De man heeft dit betwist en de vrouw heeft haar stelling op geen enkele wijze onderbouwd. Hierbij is naar het oordeel van de rechtbank van belang dat uit artikel 2.1. van de vaststellingsovereenkomst niet blijkt dat dit de strekking van de ontslagvergoeding is geweest. Mede gelet op het feit dat de vrouw in 2013 37 jaar oud was is de rechtbank van oordeel dat de vergoeding enkel bedoeld was als inkomenssuppletie in de eerste periode na het ontslag van de vrouw. Partijen hebben ervoor gekozen om de vergoeding hiervoor niet te gebruiken en de man heeft onbetwist gesteld dat zij daardoor hebben ingeteerd op hun andere vermogen.

De man heeft onbetwist gesteld dat de vrouw in 2013 een inkomen had van

€ 2.393,87 bruto per maand. In het geval zij de ontslagvergoeding had gebruikt als inkomenssuppletie had de vrouw 14 maanden haar inkomen op peil kunnen houden (€ 33.905,79 / € 2.393,87). Dat zij dit niet heeft gedaan is – zoals hiervoor overwogen – niet van belang.

Gelet op het voorgaande is de rechtbank van oordeel dat de ontslagvergoeding geheel in de huwelijksgoederengemeenschap van partijen valt en dat derhalve het saldo op de gouden handdruk-opbouwrekening bij helfte tussen partijen dienen te worden verdeeld. Aldus wordt beslist.

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 06-07-2020

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2020:3521

Zaaknummer: C/05/361637 / ES RK 19-554

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Verdeling huwelijksgoederengemeenschap, waaronder een GoudenHanddrukSparen-rekening. Daarop is een tijdens het huwelijk verkregen ontslagvergoeding gestort. Die hoefde niet te worden gebruikt ter aanvulling van gedeerde inkomsten na ontslag. De ontslagvergoeding zelf is verknocht aan de man. Het deel van de ontslagvergoeding dat ziet op de huwelijkse periode valt in de huwelijksgemeenschap van partijen en moet derhalve bij helfte tussen partijen worden verdeeld.

De man heeft in 2011 een ontslagvergoeding ontvangen van zijn vorige werkgever. In de vaststellingsovereenkomst is in artikel 3 opgenomen dat er een beëindigingsvergoeding wordt uitgekeerd als tegemoetkoming voor in de toekomst te derven inkomsten. De ontslagvergoeding is gestort op een GoudenHanddrukSparen-rekening. De man stelt dat (de rechten en plichten met betrekking tot de) genoemde rekening aan hem dient te worden toebedeeld. Daarnaast betreft het saldo op deze rekening grotendeels een saldo dat aan de man op bijzondere wijze is verknocht als bedoeld in artikel 1:94 lid 3 BW, zodat dit deel niet in de verdeling dient te worden betrokken. Het gaat volgens de man om een bedrag van € 54.527,13 dat aan hem verknocht is en een bedrag van € 20.266,68 dat in de verdeling dient te worden betrokken. Dit bedrag dient bij helfte te worden verdeeld. Rekening houdend met een latente belastingclaim van 52% betekent dit dat de vrouw, onder verdiscontering van de belasting die de man over deze som zal dienen te betalen, een bedrag van € 4.864 toekomt.

De vrouw stelt dat de man volledig inzage dient te geven in het verloop van deze rekening en dat het gehele saldo op deze rekening bij helfte dient te worden verdeeld. De vrouw betwist dat sprake is van verknochtheid. De man had voor zijn ontslag al een nieuwe arbeidsovereenkomst en heeft zelfs één maand dubbel salaris ontvangen. Daarnaast ontvangt de man bij zijn huidige werkgever een aanzienlijk hoger salaris dan hij had bij zijn vorige werkgever. Er is dus geen noodzaak geweest voor compensatieverlies, aldus de vrouw.

De rechtbank oordeelt als volgt. Volgens vaste rechtspraak hangt het antwoord op de vragen of een goed op de voet van artikel 1:94 lid 3 BW op enigerlei bijzondere wijze aan een der

echtgenoten is verknocht en, zo ja, in hoeverre die verknochtheid zich ertegen verzet dat het goed in de gemeenschap valt, af van de aard van dat goed, zoals deze aard mede door de maatschappelijke opvattingen wordt bepaald. Volgens vaste rechtspraak van de Hoge Raad valt een ontslagvergoeding die strekt tot vervanging van inkomen uit arbeid dat de echtgenoot bij voortzetting van de dienstbetrekking zou hebben genoten, niet in de gemeenschap voor zover deze ziet op de periode na ontbinding van de huwelijksgemeenschap (HR 23 februari 2018, ECLI:NL:HR:2018:270).

De rechtbank stelt vast dat de ontslagvergoeding strekt tot vervanging van inkomen dat de man bij voortzetting van de dienstbetrekking zou hebben genoten. Dat de ontslagvergoeding was bedoeld als pensioen, zoals de vrouw veronderstelde, is niet komen vast te staan. Omdat het gaat om de strekking, is het niet van belang in hoeverre de man deze ontslagvergoeding daadwerkelijk heeft gebruikt. De omstandigheid dat de man tot op heden nog geen beroep heeft hoeven doen op de ontslagvergoeding komt dus geen betekenis toe (HR 24 juni 2016, ECLI:NL:HR:2016:1293). De ontslagvergoeding is daarom verknocht aan de man. Gelet op de vaste rechtspraak is de rechtbank van oordeel dat het deel van de ontslagvergoeding c.q. het saldo op de GoudenHanddrukSparen-rekening dat ziet op de huwelijkse periode in de huwelijksgemeenschap van partijen valt en derhalve bij helfte tussen partijen dienen te worden gedeeld. De door de man gehanteerde berekeningswijze over deze periode is voor de vrouw akkoord bevonden. Dit betekent dat de vrouw een vordering heeft op de man van € 4.864.

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 24-03-2020

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2020:3290

Zaaknummer: C/05/342818 ES RK 18-516

Wetsartikelen: